C.N. "EUDOXIU HURMUZACHI"
RĂDĂUȚI

JURNAL DE BORD

Lecturiada elevilor 2016

D-apoi cum să nu fie,
dac-o fost

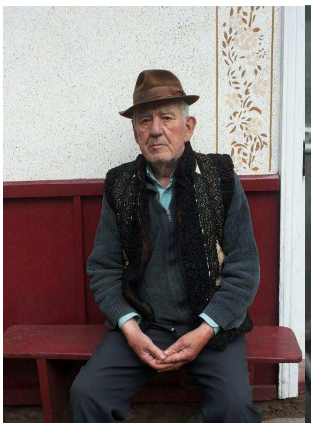

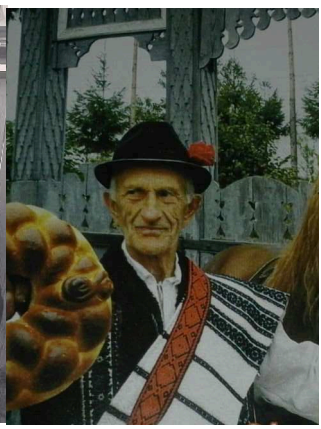

Să pornim la drum...

29 martie 2016

Dragă jurnalule,

Astăzi la română mă aşteptam să începem studiul unei noi poezii scrise de Mihai Eminescu, însă ceea ce avea să fie o oră obişnuită despre figuri de stil, sentimente, versuri, s-a dovedit a fi cu totul altceva, mult mai captivant. Doamna profesoară ne-a propus să facem parte din proiectul „D-APOI CUM SĂ NU FIE DAC' O FOST...".

După ce ne-a citit regulamentul şi ne-a spus cum să scriem în jurnalul de proiect, totul a început să prindă culoare. Activitatea promite ceva fabulos, la fel ca şi povestirile pe care trebuie să le strângem pe săptămâna viitoare. Apoi, fiecare am primit sarcini pe care le vom îndeplini în timp de mai multe săptămâni.

Îmi surâde ideea acestui proiect, îmi place că pot să lucrez cu oameni din satul meu şi că pentru o zi voi fi în pielea unui culegător de poveşti, la fel ca şi Ispirescu. Abia aştept să aud poveştile şi destinul face ca eu să ştiu câteva persoane bine cunoscătoare în materie de folclor.

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

Ora de romană a început ca de obicei. Mi-am deschis repede caietul de literatură şi stiloul şi am aşteptat să continuăm discuţia de ora trecută despre Eminescu. Îmi place foarte mult poetul acesta, dar parcă astăzi aş vrea ceva diferit.

„Astăzi, aş vrea mai întâi să va vorbesc despre un proiect!" a spus doamna profesoară după ce a cerut absenţii de la elevii de serviciu. Grozav! Proiecte! Nu-mi amintesc exact e mi-a atras atenţia - titlul „Lecturiada elevilor" sau subtitlul „D-apoi cum să nu fie dac-o fost..", dar ştiu sigur că în momentele următoare am aşteptat foarte atentă ca doamna profesoara să ne dea toate detaliile.

Proiectul are mai multe părţi dacă pot să le numesc aşa: scriere imaginativa, fotografii, desene, şi partea cea mai interesantă constă în alcătuirea unui portofoliu cu poveşti pe care noi trebuie să le culegem de la bătrânii din satele noastre. Din acest moment nu am mai acordat atenţie la ceea ce spunea profesoara. Gândurile mele au zburat în altă parte. Am încercat să-mi amintesc poveştile cu întâmplări neobişnuite pe care mi le spunea mama. Cea care mi-a plăcut mai mult era aceea despre străbunicul Titus. În anul 1939, într-o zi de vară târzie, în timp ce-şi

ducea caii în grajd, a văzut o femeie îmbrăcată în alb ce îl aştepta la colţul casei. Crezând că are vedenii de la oboseală şi sete după o zi de muncă, el şi-a văzut de treburile lui, însă când a ieşit din grajd, femeia era tot acolo. La început a crezut că e un înger. A trecut pe lângă ea. Dar apoi de curiozitate a întors capul. În locul femeii cu chip luminos era o găină neagră cu cioc de vultur. Speriat, străbunicul nu a spus nimănui, dar în sinea lui ştia că e semn rău. Două săptămâni mai târziu a

sosit şi vestea cea rea; începuse Al Doilea Război Mondial. Când am întrebat-o pe bunica de ce se întâmplau asemenea lucruri ea mi-a spus: „ La cei 12 ani pe care îi aveam în timpul războiului, am auzit de tare mulţi demoni. Aşa era pe atunci. Unde nu era credinţă în Dumnezeu, erau duhuri necurate. Ştii şi tu cum e. Unde nu e lumină e întuneric."

Mi-am revenit repede din visare, deoarece trebuia să notăm câteva detalii teoretice despre redactarea acestui jurnal. Nu-mi amintesc prea multe, dar ştiu că doamna profesoară a menţionat, cu un umor fin, că putem redacta un jurnal subiectiv „că doar nu suntem la ora de matematică". Apoi, cei care puteau să meargă prin sat să adune poveşti au ridicat mâna la cererea doamnei profesoare şi după ne-am întors cu toţii la Eminescu.

În pauză, ne-am strâns cu toţii şi ne-am întrecut în a depăna poveşti auzite de pe la bunicii sau părinţii noştri. Ascultând, am realizat că un proiect ca acesta este de o importanţă deosebită. Povestirile noastre din Bucovina trebuie citite şi de alţii.

Şcheul Ancuţa, cl. a X-a G

Astăzi, într-o zi obişnuită de şcoală, doamna profesoară de limba română ne-a înştiinţat despre un proiect numit „Lecturiada elevilor". Am aflat că sunt implicaţi mulţi alţi colegi din alte clase. Doamna profesoară, zâmbitoare ca de obicei, a continuat spunându-ne că avem de făcut şi un portofoliu cu povestirile noastre, portofoliu care, dacă va fi terminat la timp, va fi trimis la un concurs.

Partea bună a urmat mai apoi. Am aflat în ce constă într-adevăr proiectul şi m-a intrigat ideea de a căuta poveşti cu întâmplări stranii care s-au petrecut în localitatea mea. Doamna profesoară ne-a explicat pas cu pas ce trebuie să facem şi ce fel de povestiri trebuie să căutăm, iar apoi ne-a îndrumat să fim cât mai creativi în conceperea compunerilor, căci există şi un concurs de scriere a unor poveşti fantastice. Eu sunt un fel de „voluntar", aş putea spune, pentru că m-am oferit să fac pe jurnalista puţin şi să ies pe teren pentru a căuta o poveste demnă să fie scrisă şi totodată auzită.

Pe de altă parte, trebuie să consemnăm toţi paşii pe care îi vom face într-un jurnal al proiectului. Ni s-au dat şi câteva repere teoretice despre cum se scrie un jurnal: scriere la persoana întâi, consemnare exactă, stil neutru. Totuşi, doamna profesoară ne-a îndemnat să scriem despre sentimentele noastre la întâlnirea cu oamenii sau la alte activităţi din proiect. Durata acestuia va fi de câteva săptămâni, iar noi nu avem decât să ne străduim ca totul să iasă bine.

După ce doamna profesoară ne-a oferit toate aceste informaţii, mă simt pregătită să pornesc la drum. Mi-am propus să merg pe la cât mai mulţi oameni cu care sper că voi putea purta o astfel de discuţie şi care să îmi povestească lucruri fascinante care s-au petrecut pe meleagurile noastre.

Căutarea mea nu va fi deloc uşoară, dar promit că nu voi ceda până ce nu voi găsi cea mai stranie poveste din Sucevița!

Zburlia Alina-Lucica , clasa a X-a G

Dragă jurnalule,

Astăzi, la ora de română, am avut parte de ceva diferit în comparaţie cu orele de zi cu zi. Doamna profesoară nu a pus accent pe verificarea temei sau pe continuarea lecţiei, ci s-a decis să ne prezinte un proiect la care să participăm cu toţii. Acest proiect este intitulat " Lecturiada elevilor" şi presupune ca noi să ne interesăm de poveşti nemaiauzite. Ceea ce mi s-a părut interesant a fost faptul că, prin prisma acestui proiect care va dura câteva săptămâni, vom afla lucruri noi, unele poate de necrezut, dar totodată vom încerca să ne străduim ca poveştile pe care

le vom auzi să ajungă la cât mai multe persoane. Sunt fericită că doamna profesoară a ales clasa noastră şi sunt foarte curioasă de rezultatul final.

Foray Emilia, cl. a X-a G

Astăzi, la ora de limba română, ne-a fost prezentat un proiect interesant. Prima secţiune constă într-un concurs de scriere creativă, dar mă îndoiesc că aş avea vreun talent atât de mare încât să pot participa.

A doua secţiune a proiectului mi-a stârnit curiozitatea, aşa că nu am ezitat să mă ofer voluntară în realizarea lui. Este vorba despre un portofoliu (nimic deosebit până aici) şi de o antologie de poveşti fantastice, rurale sau urbane (da, asta e partea interesantă). Au mai fost şi alte colege la fel de doritoare să participe. Trebuie să merg să înregistrez şi să filmez nişte persoane care ştiu poveşti cu personaje mitologice întâmplate la noi în comună. Muncă de teren, în sfârşit! Oamenii în vârstă au mereu ceva interesant de spus (cu excepţia politicii sau a faptului că au muncit mai mult decât o vom face noi vreodată), deci acest proiect este GROZAV.

Boroleanu Marta, cl. a X-a G

Cine sunt cei care spun poveşti?

1 aprilie 2016

Dragă jurnalule,

După ce cu doar câteva zile în urmă m-am oferit să caut cea mai fascinantă povestire din satul meu, nu am mai zăbovit şi am trecut la treabă. Am ajuns acasă de la şcoala, am mâncat şi am plecat repede să o caut pe mătuşa, pe care am cam obligat-o să vină cu mine şi care ştia pe la ce oameni ar trebui să merg (şi aveam nevoie şi de cineva care să îmi facă poze). Era o zi frumoasă de primăvară în care soarele strălucea cu prea multă putere parcă.

Am pornit foarte încrezătoare, fiind sigură de faptul ca voi găsi o povestire cel puţin interesantă. Prima oprire a fost la lelea Victoria, o femeie fără bărbat şi copii, dar cu atât de multe pisici, că le puteai simţi mirosul de la poartă. Am intrat cu paşi timizi în curtea dumneaei şi după câteva minute bune în care am strigat-o, a ieşit să vadă cine i-a speriat pisicile. Ei bine, după ce ne-am cerut scuze că am deranjat-o, i-am explicat care este scopul venirii noastre şi ce căutăm. Am fost dezamăgită când am primit un „Nu ştiu" ca răspuns, întrucât eu aveam aşteptări mari şi eram chiar pregătită să notez fiecare cuvânt rostit de dumneaei. Mi-a spus că nu ştie decât nişte poveşti de când era la şcoală, pe care, dacă doresc, mi le poate spune şi mie. Am refuzat, spunând că eu caut altceva, dar că tot veni vorba de şcoala, lelea Victoria m-a întrebat în ce clasă sunt şi cum mai merge cu şcoala. M-a sfătuit să las şcoala că „atâta şcoală nu e bună că oricum nu faci nimic cu toată şcoala asta", iar apoi m-a îndrumat să mă mărit că sunt deja mare şi „timpul trece şi nu o să te mai ia niciun băiat".

Lelea Victoria nu a fost tocmai cea mai bună alegere. După un scurt interogatoriu în care am fost întrebată de tot ce ţine de viaţa mea, am mulţumit pentru timpul acordat şi mi-am continuat drumul. Am mers la tanti Rodica, o femeie credincioasă şi tăcută care vinde la un magazin de artizanat din dreptul mănăstirii. Am primit acelaşi răspuns, dar cu mai multă blândeţe şi sinceritate. Îndreptându-mă spre mănăstire, am dat de nenea Georgică, care tocmai mergea să se odihnească puţin la cârciuma din sat. L-am oprit şi i-am adresat aceeaşi întrebare şi, din nefericire, am primit acelaşi răspuns. Văzându-mă însă dezamăgită, nenea Georgică, deşi se grăbea, a spus că poate zăbovi câteva minute pentru a-mi spune nişte poveşti din tinereţea lui, când bea până se învârtea cârciuma cu el şi apoi, în drum spre casă, se oprea de vreo 5-6 ori prin şanţ pentru o „mică pauză".

M-a înveselit, ce-i drept, însă eu trebuia să îmi continui căutarea. Am mers la mănăstire şi am întrebat o măicuţă, de la care am primit un răspuns categoric pentru că ele nu ştiu astfel de lucruri „necurate". Ei, de aici am început să îmi cam pierd toate speranţele şi m-am gândit că nu voi reuşi să îmi duc la bun sfârşit promisiunea. Ultima mea speranţă era domnul Stelică, fost primar al Suceviţei, acum pensionar. Am pornit cu puţina încredere care-mi rămăsese spre casa dumnealui. A durat ceva până am ajuns, pentru că locuieşte undeva prin pădure, sus pe un deal, dar am reuşit să îl găsim. I-am explicat şi dumnealui scopul venirii noastre şi l-am întrebat dacă ar putea să mă ajute în vreun fel. Deşi a ezitat la început, mi-a spus să revin următoarea zi, pe la ora două, căci îmi va pregăti ceva cu care „să rup gura târgului". Speranţele mele au revenit şi am simţit că am mers exact acolo unde trebuia şi că domnul Stelică îmi va povesti cea mai fascinantă povestire pe care aş putea să o aud vreodată.

Zburlia Alina, cl. a X-a G

2 aprilie 2016

Nemailuând în calcul faptul că m-am gândit toată noaptea ce povestea mi-ar putea spune, a venit şi marele moment. Era ora unu. Trebuia să mă pornesc către casa domnului Stelică. Era o zi la fel de frumoasă ca cea precedentă. Am ajuns cu cinci minute înainte de ora programată, iar domnul Stelică mă aştepta. M-a chemat în casă, într-o cameră plină de cărţi care păreau foarte vechi şi mi-a înmânat o carte scrisă chiar de dumnealui. O carte despre o excursie prin Europa. Da, chiar aşa. Nimic straniu. Nimic special. Nimic despre Sucevița. Am luat-o şi i-am mulţumit, chiar dacă ştiam că nu e ceea ce am eu nevoie. Am apreciat ajutorul domnului Stelică care, deşi bolnav, a fost singurul care a dorit într-adevăr să mă sprijine şi nu mi-a refuzat rugăminţile.

Ei bine, am spus ca mai fac o singură încercare: tanti Ileana, o văduvă cu şase copii şi cu multe griji. Şi dumneaei a ezitat la început tocmai pentru că se temea că eu voi lua în râs aceste poveşti, însă uşor, uşor, a început să îmi povestească tot felul de lucruri interesante. M-am bucurat mult că îmi voi respecta promisiunea făcută şi că am găsit o aşa poveste interesantă. Mi-am petrecut întreaga după-amiază la tanti Ileana. Povestea pe care am găsit-o concentrează mai multe idei esenţiale, care au un rol moralizator. Iubirea pură şi necondiționată trădează promisiuni nerespectate şi aduce, în consecinţă, urmări nefaste.

Zburlia Alina, cl. a X-a G

2 aprilie 2016

Eram extrem de nerăbdătoare să pornesc în căutarea „legendelor rurale", dar am aşteptat sfârşitul de săptămână totuşi. Au fost trei zile care treceau extrem de greu. Azi a fost o zi foarte frumoasă de primăvară. „Dumnezeu mă iubeşte" m-am gândit eu în timp ce pedalam către casa fratelui bunicului meu, în vârstă de 83 de ani. Eram sigură că el ştie poveştile pe care eu le numeam „valori ascunse". De unde numele ăsta? Ei bine, dacă vreun regizor ar face un film după ele, cu siguranţă s-ar îmbogăţi.

Aşadar, merg la uşa unchiului meu, îl strig, dar iese mătuşa, care îmi spune că unchiul doarme. Ok. O întreb pe ea dacă ştie vreo poveste, dar răspunsul este negativ. Îmi care cerul în cap, dar îl sun pe verişorul meu, care este fotograf (nepotul acestei mătuşii care nu e prea bătrână ca să îşi mai amintească ceva). El mă roagă să merg înaintea lui căci tocmai venea acasă. Pedalez până la el, apoi mergem amândoi la sora tatălui său. Nici ea nu ştie. Eu eram total dezamăgită, dar apoi mă cheamă mătuşa şi unchiul începe să îmi povestească despre morile din sat. Nimic care să-mi fie de folos, total pe lângă subiect. Dar stau acolo şi ascult. I se citea fericirea în ochi când îmi povestea şi nu am putut să-i stric bucuria.

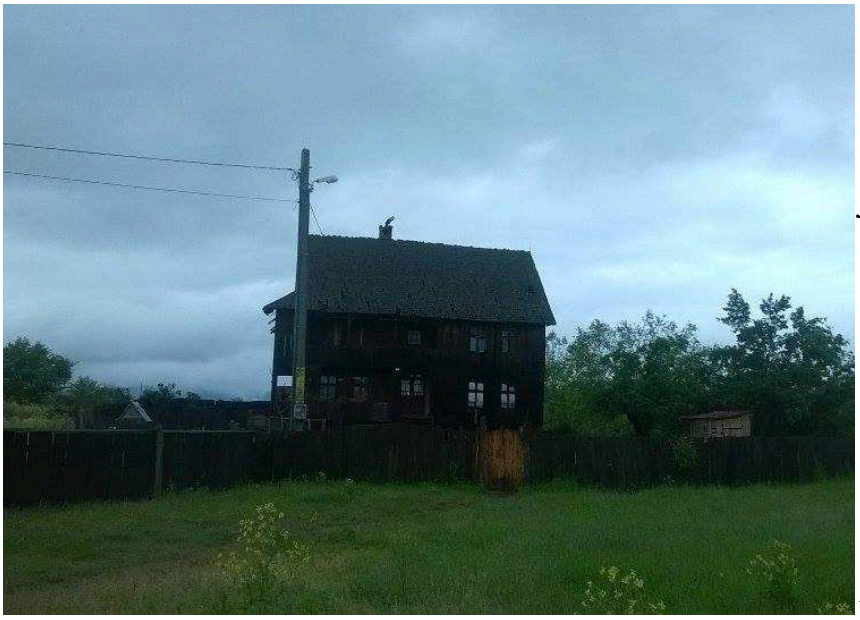

Am stat vreo oră să ascult ce spune, apoi am plecat cu verişorul meu spre casă. Mi-a povestit el despre nişte spirite dintr-o casă, deci am mers să facem poze casei respective. Apoi eu am mers acasă, iar el a mers pe unde avea treabă.

Când am ajuns acasă, bunica bănuia care va fi rezultatul căutărilor mele, deci mi-a povestit ea despre moara blestemată, de vreo două case locuite de oameni posedaţi, de Diavol, deci despre nişte lucruri care îţi fac pielea de găină. Reacţia mea a fost: „De ce îmi spui abia acum?" Totuşi, din precauţie, voi evita să mai trec o vreme pe lângă moară.

Boroleanu Marta, cl.a X-a G

3 aprilie 2016

Dragă jurnalule,

În urma provocării lansate de doamna profesoară, astăzi am cules poveşti nemaipomenite din satul meu, Măneuţi. Recunosc, nu aveam în plan acest lucru căci duminica de 3 aprilie era superbă, în sfârşit un pic de căldură... daar, se pare că a fost o zi câştigată.

Gătită frumos să ies prin sat, pe la ora prânzului primesc un telefon de la un număr necunoscut, care putem să jur că e o doamnă de la o firmă de cosmetice, căci în ultima perioadă mă cam zăpaciseră cu apelurile. Era, de fapt, Tabita, o fată din satul nostru, la acelaşi liceu cu mine şi cu acelaşi profesor de română. Da, şi ea e implicată în proiectul acesta şi chiar din acest motiv m-a sunat. Mi-a propus să merg să o însoţesc să caute poveşti prin sat. Am stabilit să ne întâlnim în vatra satului.

Era o căldură infernală. Chiar pe drum mi-am dat seama că nu a fost cea mai bună opţiune să mă îmbrac în negru. Ajunsă în centru la câteva minute de când sunase Tabita, evident că am fost nevoită să aştept căci fata nu era acolo. Am hotărât să merg spre casa ei. Ne-am întâlnit în faţa şcolii generale, prilej cu care am revăzut-o şi eu după o bună perioadă. Apoi, am luat-o pe o uliţă, spre tanti Viorica, o consăteancă ce ştie tot ce mişcă prin Măneuţi. Tabita a intrat prima, penru că eu mă temeam să nu iasă vreun câine, a strigat de câteva ori şi, într-un final, a ieşit soţul femeii care ne-a spus ca e "bolnavă", ceea ce eu personal nu am crezut. Am mers apoi la următoarea destinaţie: tanti Ileana, o femeie pasionată de folclor, a apărut chiar şi pe Favorit TV, însă, în ultima vreme, din câte am înţeles, a avut ceva probleme de sănătate. Nici aici nu am avut succes, însă este de înţeles.

Am luat-o apoi pe sectorul meu. I-am arătat Tabitei unde stau, am mai vorbit de una, de alta, apoi am poposit la tanti Domnica, vecina mea. Nici ea nu ne-a spus ce vroiam, însă mi-a plăcut modul în care a justificat acest lucru:" Eu nici nu ştiu, mă fetilor, ce am mâncat ieri, da' să-mi amintesc de când eram copchilă!". Cu toate acestea, căutarea nu a luat sfârşit..

Mai neîncrezătoare de data aceasta, căci deja a trecut ceva timp şi deja ne confruntasem cu câteva refuzuri. Însă, cum ştiţi că minunea vine exact atunci când nu te aştepţi, ei bine, iată că trecem pe lângă ograda lu' tanti Catrinuţa, bunica unui fost coleg de-al meu. Aici, am avut ce auzi. Am aflat chiar şi poveşti din familie pe care bunica mea nu a mai apucat să mi le spună, faptul că

ea şi-a văzut mama după şase săptămâni de la înmormântare. Am trecut prin revistă şi cel de-al Doilea Război Mondial, cu toate că nu era necesar, însă, tanti Catrinuţa povestea prea frumos ca să o oprim. Am înregistrat toate astea, am făcut poze şi am plecat la următoarea destinţie sugerată de tanti Catrinuţa. Acolo, din nefericire, tanti Ileana şi-a adus aminte de copilăria fără mama de la cinci ani, iar acest lucru i-a umplut obrajii de lacrimi. Am încercat să o consolăm şi am plecat pe celălalt sector, unde nu prea ştiam multe, dar, întrebând din poartă în poartă am aflat unde stă tanti Rodica, o femeie credincioasă, tare cumseecade şi încă în putere. Ea ne-a descris cu drag şi cu lux de amănunte un obicei de demult de la priveghiuri: se făcea o moarte sau un cocostârc care speria lumea. Şi acolo am făcut poze cu bătrânele şi aşa am încheiat căutările.

A fost o zi plină, în care am reuşit să cunosc bătrânii din sat, poveştile lor şi în care am realizat că noi, generaţia de astăzi, trăim regeşte, având în vedere mărturisirile oamenilor întâlniţi: simpli şi cu credinţă în Dumnezeu. De aceea cred că nici materialul cules nu este stufos, întrucăt chiar tanti Rodica a afirmat la un moment dat: "Mai mult d'atâta n-am ce să vă spun fetilor.. Eu am credinţa mea, în Dumneazău, nu cred în superstiţii..".

Cum spuneam, dragă jurnalule, nu regret că mi-am petrecut asfel ziua de azi, ba chiar în timp ce vorbeam cu bătrânii am şi uiat de fierbinţeala ce îmi cuprinsese trupul. Mă bucur că am reuşit să ofer o duminică frumoasă unor oameni care de multă vreme nu au fost băgaţi în seamă de tineri, mă bucur că i-am facut să realizeze faptul că ei sunt un model pentru noi şi că sunt adevărate comori pentru sufletul românesc. Sunt mândră de ceea ce am realizat azi şi abia aştept să lucrez din noi cu aceşti oameni frumoşi.

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

3 aprilie 2016

Azi am avut parte de o duminică deosebită. Soarele strălucea pe cer de dimineaţă, iar sătenii au ieşit la soare pe băncuţe, sporovăind verzi şi uscate.

Am pornit pe strada casei mele împreună cu o prietenă, pentru a culege poveşti vechi de la cei care încă şi le mai aminteau. Iniţial, mă simţeam oarecum stânjenită să întreb oameni mult mai în vârstă decât mine, ce întâmplări extraordinare sau fantastice au trăit, sau, cel puţin, trăite de înaintaşii lor şi transmise prin viu grai. Nici nu ştiam cum să le explic ceea ce doream, de fapt...

Am luat străzile la rând. Majoritatea femeilor vârstnice pe care le-am întrebat nu au ştiut ce să ne spună, scuzându-se că nu mai ţin minte. „Desigur, spuneau dânsele, ştiam multe poveşti de felul acesta, dar, fiindcă nu le-am povestit altora, ni s-au şters din minte". O bătrânică pe nume Domnica, bună gospodină şi văzută bine în sat, ne-a spus că nu ştie ce a mâncat cu o zi înainte, dar mai ales poveşti auzite cu atâţia ani în urmă.

Văzând că nu e cale de succes, m-am decis să merg direct acasă, zicându-mi că doar nu voi umbla tot satul pentru ceva aparent imposibil de găsit! Prietena mea a zis: "Hai să intrăm şi la casa aceasta!". Fără tragere de inimă am intrat, totuşi. Din fericire, am găsit-o acasă pe tanti

Catrina, credincioasă femeie şi iubitoare de tradiţie, care ne-a povestit despre obiceiurile oamenilor de a se îmbrăca în Moarte sau Cocostârc la priveghiuri. Aceasta ne-a adus mare bucurie, mai ales că era prima femeie care s-a dovedit a ne fi de ajutor. Apoi, involuntar, femeia şi-a amintit câteva întâmplări din timpul Războiului Mondial pe care le-am ascultat cu tot respectul. Am apreciat în mod deosebit comportamentul dânsei. Ne-a întâmpinat cu zâmbetul pe buze şi a stat de vorbă cu noi destul de mult.

Apoi, tot umblând pe străzi, am zărit două femei stând pe băncuţă la poartă. Erau tanti Maria împreună cu vecina sa şi povesteau. Tanti Maria ne-a spus despre felul în care se îmbrăca Moartea, la fel şi tanti Casandra, căci acest obicei era bine cunoscut şi ne-a fost de mai multe ori descris. Am fost trimise la o altă bătrânică „care, ziceau, e mai mare şi sigur ştie mai multe; are optzeci şi şapte de ani...". Bineînţeles că ne-am dus. Femeia stătea în casă, pe pat. Am bătut la uşă, iar ea ne-a poftit în casă. Din nefericire, nu îşi mai amintea aproape nimic.

În cele din urmă, am realizat vreo patru înregistrări pe telefon şi, mulţumind frumos celor care ne-au ajutat , sau cel puţin au încercat să ne ajute, am plecat spre casă. Peste câteva minute am transcris toate poveştile pe aceeaşi foaie, apoi le-am pus cap la cap, făcând una singură. În timpul transcrierii au fost şi câteva cuvinte pe care le-am desluşit cu greu, deoarece nu eram familiarizată cu ele, unele chiar auzindu-le pentru prima dată. Din loc în loc am mai adăugat câteva detalii, pentru a spori farmecul poveştii.

În ultima parte a acesteia apare personajul numit Friptu'. Am ales porecla unui om din sat, pentru că mi s-a părut cea mai sugestivă pentru personajul Tudor Tofan, care a fost însemnat de Diavolul într-o seară de priveghi.

Tofan Tabita, cl. a XI-a C

4 aprilie 2016

Dragă jurnalule,

Nu am mai reuşit să-ţi scriu ieri, deoarece către seară, când soarele intrase în nori şi doar vâjâitul vântului se auzea cum mişcă uşa sobei, am mers la bunica mea dragă pentru a-mi aduce aminte de poveştile stranii şi misterioase pe care mi le spunea când eram mică. Îmi amintesc cu drag cum mă aşezam pe pat lângă soba fierbinte, iar bunica stătea lângă geam şi cosea cămăşi, povestindu-mi întâmplări din tinereţea sa.

Acum, bunica nu-şi mai amintea prea bine, nu ştia ce să-mi spună, se uita la mine lung de parcă nu ar fi înţeles ce am rugat-o. Începuse să-mi povestească despre război, prin câte greutăţi a trecut, însă i-am adus aminte de cuvântul „străji", iar ea, tresărind puţin, şi-a amintit de vechea spaimă. Am stat cu dânsa ore în şir la poveşti, iar cu acest prilej bunica m-a făcut să retrăiesc sentimentul de teamă şi curiozitate pe care-l aveam în copilărie.

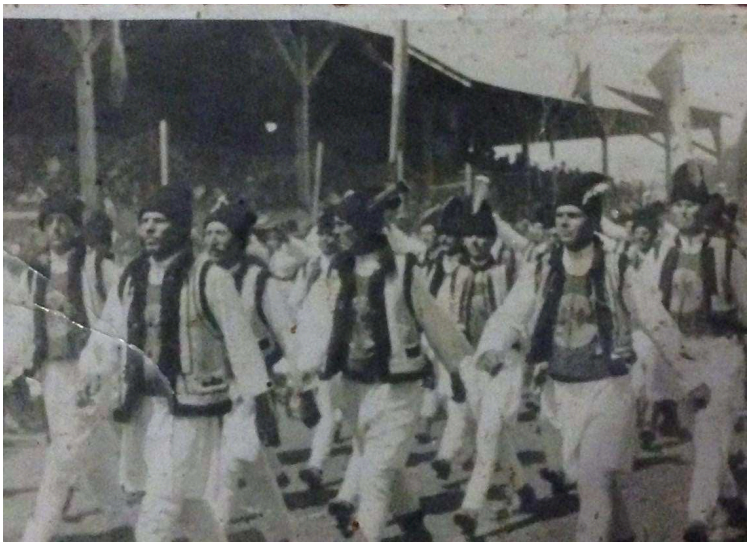

Cirdei Mariana Alexandra, cl. a X-a G

10 aprilie 2016

Dragă jurnalule,

Azi am fost împreună cu colega mea de bancă, Loredana, la bunicul meu, căci ştiam că poate să ne spună câteva poveşti frumoase. Am intrat în curte, unde l-am găsit aşteptându-ne. Cu zâmbetul pe buze a acceptat să ne împărtăşească câteva amintiri din viaţa lui

şi ne-a dat şi câteva fotografii. Astfel, ne-a spus încă o dată povestea tatălui său plecat la război. Am găsit în albumele familiei o fotografie cu acest străbunic, făcută prin anii '30 la Volovăţ. Tinerii din sat, îmbrăcaţi în port popular, cum se purta pe atunci, erau la defilare de premilitari. Primul din stânga e Vicol Gheorghe, străbunicul care nu s-a mai întors din război.

Am găsit şi o poză a străbunicii, Călina, care a povestit copiilor şi nepoţilor cum sufletul bărbatului ei s-a întors înainte de moarte să-şi mai vadă o dată gospodăria. Ea spune că într-o noapte viscoloasă de iarnă, i-a văzut chipul pe fereastră: "Hm, uite la el cum mă pândeşte, parcă s-aşteaptă să am pe cineva în casă!"

Vicol Patrizia, cl. a X-a G

13 aprilie 2016

Doamna profesoară a părut mulţumită de ceea ce găsisem, deci a trebuit să o rog mult, foarte mult timp pe bunica, în vârstă de doar 62 de ani, să mă lase să îi fac o poză. Când am aflat că trebuie să fac poze la moară, era deja seara. Noaptea a fost una ploioasă, iar a doua zi am mers dis-de-dimineaţă să fac acele poze. Am pierdut autobuzul şi n-am mai ajuns la prima oră la şcoală, dar nu asta conta atunci. Cu cât mă apropiam de moară, cu atât mă apuca frica mai tare. Cred că din această cauză am uitat că iarba din faţa morii era destul de înaltă şi plouase, deci m-am udat foarte tare la picioare. Dar eram extrem de bucuroasă în inima mea.

Boroleanu Marta, cl. a X-a G

20 aprilie, miercuri

O zi frumoasă de primăvară. Ajunsă acasă, am decis să iau satul la pas şi să poposesc la gospodăria celui care ştie poveşti cu strigoi, spiriduşi sau alte făpturi asemănătoare. Nu aveam nicio idee de unde să pornesc, aşa că m-am sfătuit cu mama. Ea mi-a sugerat să merg la Ţâbric, un mare scriitor local. Zis şi făcut.

Când am ajuns la poarta casei sale, mă simţeam stingheră deoarece nu ştiam cum va reacţiona şi nu mă gândisem nici cum să-i explic scopul vizitei. L-am găsit muncind de zor. Vrednic om, la cei optzeci de ani ai săi nu se dă în lături de la muncă.

Conversaţia a început cu un "Doamne-ajută!". După ce i-am explicat de ce am venit la el, a început să-mi povestească despre familia lui, despre copiii plecaţi în străinătate şi despre importanţa studiului în viaţă. Mi-a sugerat să nu abandonez şcoala şi să urmez şi cursurile unei facultăţi pentru a-mi face un rost în viaţă. M-a invitat în casă, unde mi-a povestit o întâmplare trăită de tatăl său de când era tânăr. Am încercat să înregistrez cele spuse. Avea o voce hotărâtă şi calmă.

L-am rugat să-mi dea nişte poze vechi, iar acesta a venit cu

întregul său album foto. Am admirat alături de el fotografiile şi poveştile din spatele acestora. Am rămas plăcut surprinsă să văd că păstrase poze de dinainte de Al Doilea Război Mondial. Mi-a dat pentru galeria foto a proiectului patru fotografii cu familia acestuia în frunte cu tatăl său, personajul principal al poveştii. Într-una din fotografii apare şi biata căruţă, stricată cu care se dusese tatăl său la pădure după lemne, în ziua în care a dat de vrăjitoare. La sfârşit, mi-a oferit o carte scrisă de acesta şi mi-a urat mult succes pe mai departe.

Am plecat fericită de acolo şi fascinată de poveştile unui simplu bătrân din Frătăuţi.

Trufin Adina, cl. a X-a G

23 aprilie 2016

Zi sfântă în care este sărbătorit Sfântul Mare Mucenic Gheorghe. M-am trezit cu poftă de viaţă în această dimineaţă de sâmbătă şi mi-am zis: "De ce să stau eu să lenevesc, când pot să mă duc să îi fac o vizită străbunicului meu!" De mult timp aveam în plan, dar anumite treburi necesită rezolvare şi am aşteptat o zi potrivită. Iată că a venit! Sunt mândră de familia mea, dar mai ales de străbunicii mei, deşi ştiam că o să am o muncă cât de cât dificilă, deoarece ei nu vor să apară nicăieri, am decis să îmi încerc norocul şi l-am avut de partea mea. Străbunicii mei se numesc Chifan Dumitru şi Chifan Elena, de 93 de ani şi de 74.

Mi-am luat aparatul de fotografiat, telefonul, stiloul şi câteva foi albe şi am pornit la drum. Eram foarte nerăbdătoare să ascult şi versiunea străbunicului. Eu ştiam ce trebuia să fac, eram foarte hotărâtă şi pe deasupra eram şi documentată despre ce voiam să scriu. Însă voiam să îl aud pe străbunicul cum îmi vorbeşte, cu cât calm şi cu câtă căldură în voce, aşa cum o face el de obicei, cu harul pe care îl are în grai şi mulţumesc Domnului, căci l-am moştenit şi eu.

Am ajuns la destinaţie şi am început o discuţie amândoi pe prispa casei, la căsuţa cu cerdac. Uneori mă gândesc şi la momentul când el va fi doar în amintirea mea şi îmi dau lacrimile, deoarece având o vârstă atât de înaintată, îmi mai trec şi aceste gânduri prin minte. Întâlnirea cu bunicul a fost ca un buchet de flori cu diferite parfumuri. O picătură din anii de război cu tot ce a însemnat pentru el acele vremuri, o picătură din anii tinereţii şi cu momentele frumoase din căsătoria cu bunica şi multe, multe picături cu arome după diverse momente din viaţă! Mi-a făcut deosebită plăcere să stau de vorbă cu bunul meu drag! Am reţinut ceea ce aveam nevoie şi mai ales am petrecut câteva ore amândoi la un pahar de vorbă, care îmi vor rămâne mereu în cutiuţa cu amintiri.

Am reuşit să fac o poveste de excepţie datorită dragului meu străbunic! Deşi a fost mai reţinut în vorbe, temându-se că n-o să cred că ce mi-a povestit s-a întâmplat chiar aşa, în final am avut parte de o minunată călătorie în alte timpuri în care oamenii aveau frică mare de Dumnezeu, totul se respecta cu sfinţenie, iar lumea era mai bună ca în zilele noastre.

Coroamă Lenuţa, cl. a X-a G

Cum se scriu poveştile?

Miercuri, 6 aprilie

Dragă jurnalule,

Azi m-am trezit cu o înregistrare în faţa mea şi nu ştiam de unde să încep cu scrierea efectivă a acelei poveşti. Limbajul popular nu a fost o problemă, căci îmi este cunoscut, însă verbal e uşor de pronunţat, cu scrisul, mai ales la calculator, e puţin mai dificil.

Prima mea redactare propriu-zisă la calculator a fost povestirea "Duhurile luncilor" pe care am transcris-o folosind cuvintele întocmai cum le pronunţa tanti Catrinuţa. Textul nu era însă legat, fiind mai multe povestioare cu aceeaşi temă. Aşa că trebuia să intervin, folosind acelaşi

registru stilistic. Spuneam propoziţiile cu voce tare, cum se vorbeşte la ţară, ca să văd cum sună şi dacă seamănă cu limbajul povestitoarei.

Într-un final, am scos-o la capăt cu duhurile…

P.S. Profesoara insistă să scriem cu diacritice aşa că, dacă nu vreau să scriu de mai multe ori, trebuie să scriu bine de data asta!

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

5 mai 2016

Azi i-am arătat povestea doamnei profesoare. Mi-a spus că trebuie să o dezvoltăm, să-i adăugăm nişte detalii. Să descriem portretele personajelor, noaptea de iarnă şi să urmărim stările sufleteşti ale femeii din momentul în care aude că soldaţii încep să se întoarcă la vetrele lor, până la final. Şi, bineînţeles, să nu uităm de cuvintele străbunicii. Nu sunt tare talentată la compunere, dar să văd ce iese!

Vicol Patrizia, cl. a X-a G

8 mai 2016

Dragă jurnalule,

Zilele trecute am trecut la redactarea poveştilor. Având înregistrarea cu bătrânul care mi-a spus povestea, am încercat să transcriu cele spuse. Mi-a fost greu la început deoarece trebuia să păstrez limbajul presărat cu regionalisme, însă m-am obişnuit.

Am mai avut şi alte povestiri de tehnoredactat. Colegii mei au transcris povestirile întocmai cum le-au auzit de la povestitori. Unele dintre acestea aveau doar un nucleu narativ care trebuia dezvoltat într-o povestire mai complexă. Am introdus pasaje descriptive în incipit, am realizat portretele personajelor, folosindu-mă, în unele cazuri, de fotografii.

Poveştile trebuiau "şlefuite" deoarece limbajul era greoi şi nu era inteligibil pentru toţi cititorii.

Trufin Adina, cl. a X-a G

Personaje de poveste în pictură…

16 mai 2016

Luni, la ora prânzului, vedeai în jur numai feţe obosite şi plictisite după o zi în care au avut loc o mulţime de evaluări. Ultimele ore, de la unu la trei, încă două ore de română. Văzându-ne atât de obosiţi, profesoara a hotărât să ne citească nişte poveşti culese de colegii din clasa de alături. Curioşi din fire, am ascultat cu atenţie ceea ce se citea. Erau poveşti ce păreau rupte dintr-o altă lume, dar care este atât de incitantă, încât te face să îţi pui o mulţime de întrebări despre anumite forţe supranaturale în care altădată oamenii credeau cu tărie.

Dintre toate cele citite, cel mai mult mi-a atras atenţia întâmplarea cu "strîjii". Aceasta mi-a adus aminte de o poveste spusă de bunica mea, când eram foarte mică. Însă în cea spusă de mamaia era vorba despre nişte luminiţe ce ieşeau în faţa oamenilor ce circulau dupa ora douasprezece în zone mai izolate, mai ales pe lângă ape. Ori de câte ori cineva încerca să le stingă, nimeni nu reuşea, acestea speriind o mulţime de oameni din întreg satul.

Profesoara ne-a spus că dacă e talentat cineva la desen, poate să reprezinte, prin pictură, întâmplările citite. M-am oferit să fac câteva desene. Mă pricep mai ales la peisaje realizate în

acuarelă. Dintre toate, am reprezentat cel mai bine textul preferat, "Strâjii". Elementul de prim-plan, după cum se poate observa şi din desen, constă în lumina scântietoare a strâjiilor ce plutesc pe apa lacului din mijlocul padurii. Întreaga atmosferă este vegheata de crestele munţilor.

Am făcut desene şi după povestirile "Iepele strigoului" şi "Încercarea", dar fiind implicate şi personaje, nu au fost chiar aşa de reuşite. Totuşi, doamna profesoară le-a apreciat şi a spus că le va introduce în antologie pentru că sunt foarte frumoase.

Galan Andreea, cl. a XI-a D

Lansarea volumului...

2 iunie 2016

Dragă jurnalule,

Astăzi am avut parte de o experienţă de neuitat, care constituie şi un nou început pentru mine. La încurajările doamnei profesoare, dar şi ale colegilor, am acceptat să fiu eu cea care voi face cunoştinţă şi celorlalţi elevi din şcoala proiectul nostru şi antologia „Povestiri fantastice din Bucovina". Este un proiect la care s-a muncit din greu şi care chiar merită toate orele acordate.

Cum spuneam, când mi s-a propus acest lucru am fost puţin reticentă, căci eu şi publicul nu mai cochetasem de ceva vreme. Apoi, faptul că totul se derula în şcoală a făcut ca emoţiile să fie şi mai neastâmpărate. Nu m-am lăsat copleşită de o stare de moment, m-am încăpăţânat şi mi-am spus că o prezentare NU TREBUIE să-mi pună mie beţe în roate, ci dimpotrivă, este momentul în care pot vedea dacă mi se potrtiveşte o meserie în care feedback-ul oamenilor contează. Aşa a şi fost. Mi-am demonstrat întâi mie, apoi celorlalţi că pot, motiv pentru care în viaţă nu există nu pot ci nu vreau.

Prima clasă la care am făcut prezentarea a fost 10 F, unde am avut şi onoarea ca doamna director să fie prezentă la oră. Acest lucru m-a făcut să mă simt mândră, dar şi cu un pic de emoţie în plus, căci doamna este profesor de română, deci pretenţiile erau pe măsură. Ce pot să spun este că înainte de această oră chiar aveam emoţii, însă, nu ştiu cum se face că, odată intrată în sala de clasă alături de doamna director, emoţiile au dispărut. Am devenit foarte degajată, nu mi-a tremurat vocea (lucru de care sincer, mă temeam cel mai tare) şi parcă totul a fost mai mult decât perfect. Cred că în această situaţie aveam nevoie doar de acea picătură de curaj, de acel imbold care să-mi arate că scena, publicul, mi-au rămas prieteni aşa ca şi la festivităţile din anii trecuţi, unde eu eram

cea mai dezinvoltă. Se pare că acest lucru a rămas acolo, în mine, însă nu avea cine să-l exploateze, motiv pentru care mulţumesc doamnei profesoare pentru încrederea acordată, căci a însemnat mult pentru mine.

În clasă, mai întâi m-am prezentat, am explicat de ce ne aflam acolo, apoi, alături de colega mea, Adina, am început să citim poveştile. Iniţial, elevii nu reacţionau la ceea ce le citeam, mă aşteptam să râdă, însă mai apoi am înţeles comportamentul lor. Erau foarte atenţi şi de aceea totul se desfăşura astfel, iar acest lucru m-a bucurat foarte mult, deoarece nu credeam că o să fim atât de ascultate. Elevii au completat apoi un chestionar unde s-a văzut faptul că le-a plăcut.

În final, totul a ieşit foarte bine şi de îndată ce ne-am întalnit cu doamna profesoara eu i-am spus ca abia aştept să merg la următoarea clasă.

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

Vineri, 3 iunie

Astăzi am mers împreună cu alte colege la două clase pentru a prezenta proiectul realizat de noi. Am fost reticente în ceea ce priveşte reacţia elevilor, deoarece nu eram sigure dacă vor fi interesaţi de proiect. Având sprijinul profesorilor de limba română, ne-am desfăşurat activitatea ce a constat în citirea unor poveşti, împărţirea unor chestionare şi un feedback din partea profesorilor. Spre uimirea mea şi a Cristinei, elevii au fost foarte receptivi şi au scultat cu atenţie spusele noastre.

Atmosfera era destinsă ca la un foc de tabără. În timp ce se spuneau poveşti, ceilalţi ascultau cu mare atenţie. Faptul că s-au făcut poze nu i-a deranjat pe elevi, din contră, doreau să fie surprinşi cât mai bine. Răspunsurile la chestionar au fost de calitate ţi ne-am bucurat că munca noastră a fost apreciată.

Trufin Adina, cl.a X-a G

Ce anume face ca o poveste să fie bună?

Luni, 6 iunie 2016

Dragă jurnalule,

Azi am avut o zi încărcată. Încărcată emoţional în primul rând! Am citit opiniile colegilor de la alte clase în care s-a lecturat antologia cap-coadă. A fost emoţionant să văd că poveştile noastre au ajuns la inima cititorilor. Bineînţeles, a trebuit să transcriu totul în word ca să putem introduce materialul în jurnalul de bord. Deci se-nţelege de ce ziua a fost încărcată!

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

Mi-a atras atenţia povestea „Întoarcerea acasă" prin detaliile întâmplării; dar şi prin tema în sine, deoarece se face referire la credinţa omului şi la modul în care acesta pune accent pe

poveştile din străbuni, dar şi pe intuiţie. Soţul se înfăţişează soţiei cu puţin timp înainte ca aceasta să afle că cel pe care îl aşteaptă a decedat. Prezenţa lui este interpretată de mulţi ca un rămas bun, sufletul său privind încă o dată la cei pe care i-a părăsit.

O poveste este bună atunci când tema pe care o abordează povestitorul îl atrage pe cititor, făcându-l pe acesta dornic de lectură. Limbajul, modul în care sunt realizate "floricelele" poveştii, dar şi modul în care sunt construite personajele, fac diferenţa dintre o lectură bună şi una mai puţin inspirată.

Burciu Denisa, cl. a XI-a C

Povestea care m-a impresionat cel mai mult a fost cea dintâi, în care o femeie a rămas cu copiii săi singură acasă, în timp ce soţul ei era plecat în război. Povestea nu a fost una spectaculoasă, care să ne ţină cu sufletul la gură de la început până la final, însă a fost scrisă în aşa fel încât să ne emoţioneze pe fiecare. Ne-a făcut să ne simţim ca şi cum noi am trece prin acele clipe stranii.

Mica întâmplare ne-a implicat emoţional pe toţi, datorită limbajului folosit, dar şi a modului de exepunere. Pe lângă modul principal de expunere, naraţiunea, descrierea îşi face simţită prezenţa încă din incipit. Descrierea ajută mult pentru ca o povestire să fie bună. De pildă, în acest caz, au fost descrise casa, cadrul acţiunii, dar şi fiecare detaliu observat de femeia rămasă singură cu copiii. Este descris fiecare zgomot, fiecare pas pe care aceasta îl observă. Pot spune că povestirea pare mult mai verosimilă datorită folosirii acestui tip de limbaj.

Pînzar Daniela, cl. a XI-a C

Povestea cu bătrânul care a mers după lemne, în pădure, mi-a plăcut cel mai mult, deoarece în momentul lecturării acesteia am reuşit parcă să mă transpun în planul acţiunii. Mi se părea că aud cum trece carul pe drumul pietrit din pădure şi am simţit fiorul pe care bătrânul l-a trăit în momentul în care a vazut-o pe vrăjitoare. De asemena, recunosc că îmi place această poveste deoarece am mai auzit-o şi cu altă ocazie. Având în vedere că satele de unde provine această poveste sunt diferite, pot spune că am început chiar să cred cele relatate.

Din punctul meu de vedere, o povestire este bună în momentul în care se descrie în detaliu locul unde se petrece acţiunea. Emoţiile pe care personajele le trăiesc joacă, de asemenea, un rol important deoarece, prin intermediul acestora, cititorul se implica sufleteşte.

Coajă Andreea, cl. a XI-a C

După părerea mea, cea mai bună povestire a fost cea cu moara blestemată, deoarece a reuşit să îmi capteze atenţia şi să mă absoarbă întru totul.

În primul rând, povestirea a pus intriga încă de la început, iar detaliile au creat o atmosferă sumbră. Descrierea morii şi a persoanelor ce locuiau acolo a reuşit să capteze atenţia, căci îţi inspiră o stare de nelinişte, de frică, de agitaţie, ca şi cum ai trece chiar tu prin faţa morii.

În al doilea rând, modul în care naratorul povesteşte întâmplarea, cuprins de sentimente, retrăind acele clipe, îţi aduce aceeaşi stare. Eu personal i-am simţit teama.

Consider că această povestire a avut tot ce are nevoie pentru a capta atenţia: intriga, care să te inducă în acţiune, detaliile semnificative care descriu moara şi sentimentele legate de ea, dar şi suspansul care a continuat şi a crescut, parcă folosind tehnica bulgărelui de zăpadă. Astfel, povestea morii m-a fascinat şi mi-a intrat în minte, făcându-mă să simt panica povestitorului ce a auzit strigăte în miez de noapte.

Mihailov Alexandra, cl. a XI-a C

Cea mai bună povestire a fost cea a Tabitei, şi anume „La priveghi”, deoarece a reuşit să-mi capteze atenţia, dar în acelaşi timp să mă şi amuze.

În primul rând, povestirea m-a atras prin limbajul autentic, care a fost redat aşa cum a fost preluat de la persoana care a trăit acele întâmplări. În al doilea rând, textul mi-a plăcut şi datorită faptului că prezintă o acţiune amplă, dinamică care te antrenează în firul epic al povestirii.

Eu cred că elementele care fac dintr-un text o povestire bună sunt: limbajul, modul de prezentare al personajelor, întâmplările care trebuie să fie interesante şi atrăgătoare.

Cîrdei Diana, cl. a XI-a C

Am apreciat în mod deosebit povestirea „Moara blestemată”, întrucât mi-a dat sentimentul unei întâmplări adevărate. Veridicitatea povestirii, deşi pusă sub semnul întrebării, mi-a produs fiori pe şirea spinării. Este uimitor cum oamenii ce ne înconjoară în fiecare zi ascund poveşti şi întâmplări pe care nu le-ai crede până nu ai vedea expresia lor înfricoşătoare. Abia atunci ai şti adevărul.

Povestirea este o artă şi de aceea nu este uşor de relatat. Este necesar un efort considerabil al imaginaţiei şi un ”dar” pentru detalii. Fără o multitudine de detalii şi, prin urmare, un suspans aproape supărător, o povestire nu poate fi numită artă.

Lupaşcu Lorena, cl. a XI-a C

Dintre toate poveştile lecturate, cel mai mult mi-a plăcut cea în care se vorbeşte despre venirea morţii la un priveghi. Faptele în sine se situează la graniţa dintre realitate şi ficţiune.
Povestirea avea ceva aparte care mi-a stârnit interesul, un fel anume de a prezenta lucrurile, din perspectiva unei persoane ce a fost martoră la acea întâmplare. Ceea ce face ca o povestire să fie valoroasă este, din punctul meu de vedere, registrul stilistic. Faptul că a relatat într-un limbaj popular, fără prea multe înfloriturі, denotă şi autenticitatea poveştii. Încerc să mi-o imaginez într-un limbaj literar şi realizez că s-ar pierde tot farmecul.

Şerban Teodora, cl. a XI-a C

Povestea cu întoarcerea acasă al soţului pierdut a fost cea mai frumoasă.

În primul rând, aceste poveşti sunt cunoscute de către noi, cei tineri, întrucât mulţi dintre bunicii şi străbunicii noştri au luat parte la război. Poveştile lor, putem spune că au ajuns mult mai uşor la noi, mai ales atunci când îi facem o vizită bunicii pentru a-i gusta plăcintele proaspete care ne aşteaptă mereu în cuptor sau când îl ajutăm pe bunicul la rezolvarea rebusurilor.

În al doilea rând, e frumos într-un fel aparte să asculţi destăinuiri despre dragostea purtată unei persoane, despre primejdiile şi fricile cele mai ascunse de pe front, dar şi cele de pe frontul cunoaşterii proprii. E greu atunci când ştii că ai rămas singură, iar jumătatea pe care ai ales-o nu mai este alături de tine, atât de greu încât îţi poţi imagina prezenţa lui sau a ei lângă tine, dar totuşi este doar un fior într-un moment de pierdere al gândurilor.

În concluzie, am preferat această mică povestire, deoarece nu e vorba doar de elementele supranaturalului, ci despre puterea minţii omului de a-şi umple golurile inimii în momente de suferinţă, prin orice mijloace.

E important ca într-o povestire să existe un singur erou/eroină la care lumea să se raporteze. Este esenţial ca acest protagonist să fie relevant pentru povestea în sine. Chiar şi tu poţi fi ”eroul” poveştii, atâta timp cât are relevanţă.

Carcea Maria, cl. a XI-a C

După părerea mea, cea mai frumoasă povestire este „La priveghi”, citită de Tabita. Povestea a avut un farmec bătrânesc de care celelalte au dus lipsă. Acest lucru s-a datorat şi felului în care a fost citită. Tabita e de la ţară şi a ştiut exact cum să citească formele regionale păstrate în text, fără stângăcia unui orăşean care stâlceşte cuvintele.

Eu cred că ceea ce face o povestire bună nu este doar conţinutul ei, ci şi modul de prezentare a acesteia, întrucât este foarte important să capteze atenţia, iar dacă modul de prezentare este monoton, povestirea va fi plictisitoare oricât de bun este conţinutul.

Magopăţ Oana, cl. a XI-a C

Povestirea care mi-a plăcut cel mai mult, dintre cele citite, a fost aceea despre „Duhurile luncilor”, citită de către Lenuţa Coroamă. S-a încadrat perfect în limitele cerinţelor, ilustrând cu măiestrie toate detaliile necesare pentru a construi o povestire de success.

A luat pas cu pas fiecare secvenţă, vorbind pe înţeles, deşi folosind un accent ţărănesc. Mai mult decât atât, acesta a determinat cititorul să între în atmosfera şi spaţiul poveştii.

Ceea ce face ca o povestire să fie bună este păstrarea mijloacelor de transmitere a acesteia, adică prin viu-grai, şi, totodată, a limbajului folosit pe vremea celor întâmplate.

Bujdei Claudiu , cl. a X-a G

Cel mai mult mi-a plăcut povestirea „Duhurile luncilor”.

Consider că o povestire de felul acesta trebuie să fie în primul rând autentică. Este important să se păstreze cuvintele folosite de cel care a povestit pe cale orală întreaga întâmplare, asta incluzând regionalisme şi chiar arhaisme. De asemenea, o poveste bună are o acţiune bine conturată, complexă şi inedită. Evenimentele trebuie să fie captivante şi să te facă să te întrebi constant ce va urma să se întâmple. Nu în ultimul rând, orice poveste bună exprimă ceva mai mult decât întâmplările în sine, în spatele acţiunii se ascund semnificaţii profunde, şi finalul este desemnat de o morală.

După părerea mea, povestirea „Duhurile luncilor” îndeplineşte toate aceste criterii şi de aceea o consider bună.

Bejenaru Lenuţa, cl. a X-a G

10 iunie 2016

Dragă jurnalule,

Astăzi, mult mai experimentată decât data trecută, am avut onoarea să prezint în faţa a mai bine de 70 de persoane, munca noastră de ceva vreme: proiectul şi antologia pe care am intitulat-o ”Povestiri fantastice din Bucovina”. Am acceptat cu bucurie această provocare, având în vedere experienţele trecute trăite cu ocazia realizării acestui proiect.

Culmea, dacă prima dată tremuram toată, astăzi aşteptam cu nerăbdare să fiu ascultată, să le spun prietenilor şi profesorilor despre cât

de valoros este folclorul bucovinean. De aceea am şi îmbrăcat cu drag catrinţa şi cameşoiu' cu mărgele, cusut de mama, pentru ca mesajul meu să ajungă mai bine la cei prezenţi. N-am fost doar eu îmbrăcată în port popular, ci şi alte douăsprezece fete care au participat la proiect. Toata lumea ne-a apreciat straiele şi a dorit să facă poze cu noi.

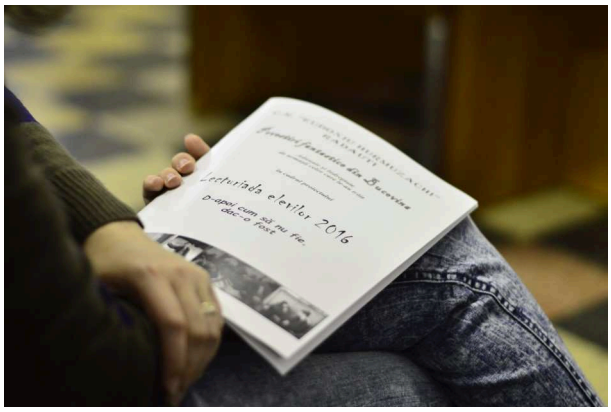

Evident că, la o asemenea activitate, unde lectura este nucleul, a trebuit să fie şi oameni din domeniu, motiv pentru care invitaţii speciali au fost doi reprezentanţi ai Societăţii pentru Cultura şi Literatura Română din Bucovina, oameni care mi-au stârnit interesul încă de la intrarea în sală. Erau domni prezentabili, trecuţi de vârsta a doua, ale căror chipuri erau mereu îngândurate şi blânde. Unul dintre ei, domnul Petru Bejinariu, a fost directorul colegiului nostru în urmă cu 25-30 de ani.

Mai întâi, doamna director a ţinut un discurs, apoi doamna profesoară, urmând ca eu să iau locul prezentatorului. Ţin să menţionez că în timpul celor doua discursuri inima îmi era cât un purice, însă, ca şi data trecută, m-am adunat şi apoi am păşit încrezătoare spre publicul care mă aştepta. Am început să vorbesc, dar abia pe la jumatatea discursului meu mi-am dat seama unde mă aflu cu adevărat, motiv pentru care am fost copleşită de emoţii. Însă, acea stare s-a dovedit a fi doar o luptă în sinea mea, căci momentul a fost perfect.

Au urmat apoi discursurile invitaţilor, iar unul dintre ele mi-a rămas aşa, întipărit în minte. Domnul Rotaru a spus că în timp ce citea colega mea, Lenuţa, o lacrimă i s-a strecurat pe obraz, ceea ce pe mine m-a înduioşat. Acela a fost momentul în care am realizat ce importanţă au aceste povestiri, ce valoare sentimentală are folclorul pentru oameni ce l-au preţuit odată şi care astazi parcă-l comemorează. M-am bucurat să aud laudele unui asemenea om.

Astfel că nu voi uita niciodată această experienţă minunată care a fost pentru un prilej de a-mi cunoaşte rădăcinile.

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

O nouă zi plină de surprize! Ca de obicei, m-am trezit plină de viaţă şi recunoscătoare pentru tot ceea ce am. Mă gândeam cu emoţii la momentul când activitatea se va desfăşura. Cu ajutorul mamei am ales cea mai frumoasă cămaşă naţională, una cu pui negri din mărgele, şi o catrinţă pe măsură. Am decis să iau un brâu dăruit recent de bunica cu ocazia Sfintelor Paşti. Din păcate, nu aveam opinci, aşa că m-am încălţat cu pantofi.

Cursurile de dimineaţă s-au desfăşurat în mod normal. Cu o oră înainte de activitate, împreună cu restul colegelor participante ne-am îmbrăcat în portul naţional. Ajutorul a venit şi din partea unei colege care ştia cum se leagă catrinţa. Multe dintre cămăşi erau cusute cu mărgele şi aveau modele florale alese. Eram un adevărat curcubeu. Toate ne simţeam mândre că purtăm această costumaţie şi am făcut o serie de poze înainte de a merge în holul mare unde avea să se desfăşoare activitatea.

Ajunsă acolo, îmi repetam discursul şi încercam să nu dau curs emoţiilor. A venit şi ora mult aşteptată. Lumea s-a adunat şi s-a aşezat pe scaune. Am fost onoraţi de prezenţa unor personalităţi din zonă. Activitatea a început printr-un discurs al doamnei director. A urmat apoi doamna profesoară de limba română care a prezentat proiectul împreună cu o colegă. În cadrul acestuia s-au putut afirma şi tineri talentaţi la desen, care au reconstituit vizual poveştile. Despre munca

acestora a vorbit domnişoara profesoară de desen. A urmat apoi descrierea expoziţiei de desene şi fotografii, realizată de mine. Am avut multe emoţii, dar am reuşit să scap de ele.

Punctual culminant al întâlnirii a fost citirea poveştilor de către două colege. Transpunerea în pielea povestitorului a jucat un rol important deoarece limbajul regional folosit în una dintre poveşti era însăşi esenţa. Colega mea a trecut cu succes peste asta şi a fost aplaudată furtunos. Cea de-a doua lucrare a fost "şlefuită". Impactul emoţional produs de plecarea ţăranului la război m-a făcut să mă simt încă o dată mândră că sunt bucovineancă şi că strămoşii mei au luptat din inimă pentru acest pământ.

La sfârşit, doamna director şi alţe personae prezente şi-au exprimat părerea asupra activităţii şi ne-au încurajat să continuăm.

Trufin Adina, cl. a X-a G

Realizarea filmului ...

23 iunie 2016

Astăzi, împreună cu colega mea, Cristina, am mers la un bătrân din Rădăuţi care trebuia să ne spună câteva poveşti auzite de el sau chiar trăite în perioada în care lucra ca pădurar la ocolul silvic din localitatea Marginea.

Fiind printre ultimele zile de şcoală, astăzi s-au încheiat mediile anuale. Din acest motiv am scăpat mai devreme, aşadar la ora 12 fără un sfert ne-am întâlnit în faţa Catedralei din Rădăuţi cu doamna profesoară şi am mers împreună spre casa domnului Cristuş. Era foarte cald şi mă strângeau sandalele, dar am suportat asta de dragul momentului în care aveam să aud poveştile. În plus, aveam emoţii pentru că trebuia să filmăm discuţia.

Povestitorul ne-a întâmpinat voios, iar casa lui mi s-a părut primitoare şi asta mi-a mai diminuat emoţiile. Am făcut cunoştinţă şi i-am spus domnului că sunt din Horodnic de Jos, iar el, fiind familiar cu zona, m-a întrebat despre câţiva oameni din satul meu. După asta a început să ne povestească. Ne-a vorbit despre familia lui şi despre meseria lui, apoi ne-a spus o poveste despre mistreţii albi pe care i-a văzut în tinereţe, pe când lucra la ocolul silvic de la Mitocul Dragomirnei, despre care se spunea că ar fi rezultat în urma împerecherii unor purcele rămase în pădure, după ce oamenii au fost evacuaţi în perioada războiului, cu nişte mistreţi. Ne-a spus, de asemenea, şi despre cum i -au ieşit odată în cale patru lupi, dar şi alte poveşti legate de animalele din pădure. Următoarea poveste a fost una trăită de la tatăl lui, legată de strigoi şi de o fântână care încă există în Marginea.

Povestea care m-a impresionat cel mai mult pe mine a fost ultima, despre oameni care furau laptele vacilor prin descântece şi vrăji. I-am povestit după aceea, când am ajuns acasă, şi bunicii mele despre asta, iar ea şi-a adus aminte la rândul ei de o poveste chiar din satul nostru, despre o femeie care furase laptele vacii vecinei folosindu-se de vaca ei. Mi-a spus că, pentru a scăpa, femeia al cărei lapte era furat a trebuit să facă un foc, să aducă un păstrăv viu şi să îl pună în foc şi când se crăpa peştele, crăpa şi vaca pe care „vrăjitoarea" o folosea ca să fure lapte, astfel eliberându-şi propriul animal. Ar fi vrut să îmi spună şi cum o chema pe femeia respectivă, dar din păcate

nu şi-a amintit. Mi se pare uimitoare povestea asta şi se pare că există mai multe persoane care au trecut prin aşa ceva.

De-a lungul timpului, în sate s-au dezvoltat o mulţime de poveşti şi legende, dar pentru că sunt transmise doar prin viu grai multe din ele se pierd în timp şi e păcat pentru că acestea arată cât de bogată poate să fie imaginaţia unor oameni simpli, de la ţară. Aş petrece o viaţă întreagă ascultând poveştile altora dacă aş putea. Nu m-ar deranja să iau parte la o şezătoare nesfârşită, de aceea mă bucur mult că am fost astăzi să ascult aceste poveşti. A fost o experienţă deosebită şi, în plus, poveştile respective au făcut-o pe bunica mea să îşi amintească şi alte întâmplări pe care le ascult cu mare drag.

Bejenaru Lenuţa, cl.a X-a G

Astăzi am fost în vizită la domnul Ilie Cristuş, un fost pădurar, acum un pensionar de 82 de ani care, de 26 de ani de când e la pensie, după 30 de ani de muncă, "urmăreşte cum se desfăşoară lucrurile în lume şi cum evoluează generaţiile viitoare", după spusele lui.

Această întâlnire a fost stabilită de săptămâna trecută şi iată că astăzi am avut ocazia de a cunoaşte viaţa unui om modest, simplu, a cărui înfăţişare nu trădează nici pe departe vârsta. Era foarte cald, soarele topea asfaltul, iar noi am grăbit pasul ca să ajungem la răcoare. Bătrânul ne aştepta, foarte dornic să-şi spună poveştile.

A fost amplasat echipamentul de filmat, am facut o mică introducere în subiect, apoi i-am dat cuvântul domnului Cristuş care a început să ne spună, ca un adevărat povestitor, despre meseria sa, pe care a făcut-o cu drag, despre peripeţiile sale prin păduri de-a lungul carierei, cu mistreţi, cerbi, lupi, şi alte animale. În final, gazda ne-a surprins cu o poveste despre cum se fura înainte laptele prin văi şi cum tatăl lui, în tinereţe, a auzit plânsul unui stigoi în drum spre casă în miez de noapte. Apoi ne-a arătat fotografii în care apare tatăl cu restul familiei, am cerut nişte repere din Marginea, cu gândul să mergem a doua zi să căutăm locurile întâmplărilor pentru filmul pe care trebuie să-l realizăm.

A fost o zi plină, mi-a plăcut întâlnirea, dar cum timpul nu ne-a permis să stăm foarte mult, consider că, pe viitor, trebuie să-i mai facem o vizită, pe tihnă. Domnul Cristuş avea o tolbă de poveşti vânătoreşti pentru câteva săptămâni de ascultare.

Coroamă Cristina, cl. a X-a G

25 iunie 2015

Dragă jurnalule,

Astăzi, împreună cu colega mea Ana-Maria, am realizat filmul pentru proiectul "Lecturiada elevilor 2016". La început oscilam între a crea un video din poze şi coloană sonoră sau strângerea unor cadre din timpul culegerii povestirilor. Am lăsat la urmă realizarea filmului, întrucât oamenii care ne-au spus poveştile nu au acceptat sub nicio formă să fie filmaţi. În unele cazuri, nu ne-au permis să facem nici fotografii, abia ne-au lăsat să-i înregistrăm.

Domnul Cristuş a fost o binecuvântare pentru noi în acest caz. Nu numai că a acceptat să-l filmăm, dar a părut foarte dornic să ne spună multe lucruri. Aşa că am decis să folosim cadrele în care ne povesteşte despre o fântână bântuită. Interviul a fost realizat de colegele mele, Cristina şi Lenuţa, iar la Marginea s-a dus doar doamna profesoară împreună cu domnul Cristuş.

Aşa că azi după-amiază am venit în Rădăuţi şi, după o scurtă întâlnire cu profesoara care mi-a dat câteva sugestii, am plecat la Ana-Maria. Pentru început, am înregistrat vocea mea spunând o scurtă introducere în tema subiectului, mai apoi o încheiere. Pentru incipit am folosit nişte imagini din Bucovina.

Aveam nevoie de un fond muzical, deci am căutat unul pe internet. Am găsit o piesă cântată la caval. Am pus lucrurile cap la cap şi am realizat până la urmă un video cu o durată de aproximativ trei minute. În conţinut este vorba despre povestea domnului Cristuş, o întâmplare petrecută acum mult timp ce îl are ca protagonist pe tatăl său şi fântâna bântuită.

Pentru aceste trei minute am lucrat cam patru ore. Şi cu asta am ajuns la finalul proiectului!

Trufin Adina, cl. a X-a G

Către cei care au avut curajul să scrie poveştile...

Gânduri răzleţe despre o poveste ... cu poveşti...
despre nişte tineri frumoşi şi o profesoară implicată în poveste

Citind poveştile acestor tineri frumoşi, mi-au venit în minte cuvintele lui Jean—Claude Carriere, care spune că "Povestitorul are o singură ambiţie: să fie nevoie de el". Şi mai mult ca oricând, în aceste vremuri tulburi pe care le traversăm, avem nevoie de asemenea povestitori, pentru că poveştile pe care le spun dezvăluie unele laturi ale spiritului care sunt altminteri imperceptibile.

M-am bucurat să descifrez printre rândurile poveştilor voastre un glas din Lancrăm: "De-aş uita cine sunt / luându-mă după o altă lumină / totul s-ar preface-n ruină" şi să constat că vă este cunoscut îndemnul: "Zodii sunt şi jos sub ţară; / fă-le numai să răsară / Sapă, frate, sapă, sapă / Până dai de stele-n apă."

Ne-am născut "Pe-un picior de plai / Pe-o gură de rai" cu o "ladă de zestre" plină de comori ce ne definesc ca popor. Într-o lume a informatizării, a vitezei, a noului, în care, de cele mai multe ori, se promovează kitch-ul, adevăratele valori culturale încep să se piardă, să se uite asemenea unei vechi lăzi de zestre de care ştim că există undeva, acolo, în casa bunicilor de la

ţară, dar pe care o deschidem foarte rar…

Voi aţi deschis această minunată şi valoroasă ladă de zestre şi aţi deschis-o cu pricepere şi pasiune, cu respect pentru tradiţie, pentru poveste, pentru tezaurul nostru folcloric. E foarte important să ştii unde să cauţi valoarea. Picătura de frumuseţe şi de credinţă în această frumuseţe, pe care aţi adunat-o ca într-un potir în aceste poveşti, se poate transforma, prin pasiune şi perseverenţă, într-un ocean de desăvârşire.

Dacă un popor îşi abandonează folclorul, e ca şi cum şi-ar abandona actul de naştere, pierzându-şi identitatea. De aceea se impune, mai mult ca oricând, să ne cunoaştem specificul local în materie de viaţă spirituală. Nu e o datorie românească mai vrednică de a fi îndeplinită şi nu e osteneală mai de folos , decât să-i facem părtaşi pe cei de lângă noi, dar şi pe cei care vor veni după noi, la bunurile sufleteşti moştenite din vechime.

Drumul pe care aţi pornit e un drum frumos, dar nu unul uşor. De la prima până la ultima etapă a culegerii voastre trebuie ca poveştile ascultate şi înregistrate de voi să fie cât mai exacte, şi mai ales să fie însoţite de mărturii care să le dea calitatea de document cât mai sigur.

O problemă deosebit de importantă pentru valoarea culegerii de folclor este aceea a alegerii informatorilor. Informatorul trebuie să fie cel mai bun păstrător de folclor. Căutaţi omul care ştie să povestească, care la anumite sărbători este chemat de săteni pentru acest talent al lui.

Materialul cules de voi trebuie păstrat între copertele unei culegeri de folclor. Ceea ce nu piere, oricât de pieritoare ar fi întâmplările vieţii noastre , e gândul adunat în cuvânt, e limba în care s-a întâmplat acest gând. Şi atâta timp cât limba aceasta trăieşte, întâmplările pot rezămisli oricând o istorie… istoria unei poveşti cu Feţi-Frumoşi şi Ilene Cosânzene… care n-au uitat că şi folclorul este un mare poem al unui popor.

O viziune alegorică îl înfăţişează pe povestitor stând în picioare pe o stâncă, istorisindu-şi poveştile oceanului care se întinde sub ochii lui. Oceanul îl ascultă, legănându-se uşor, fermecat. O poveste se sfârşeşte şi începe alta, pentru că nu există încheiere. Iar alegoria ne spune răspicat: Dacă povestitorul tace… nu se ştie ce va face oceanul.

Vegheaţi ca oceanul de frumuseţe al poveştii să nu sece niciodată!

Prof. Sextilia Crăciun
Membru al Societăţii pentru Cultura şi Literatura Română din Bucovina

Coroamă Cristina
Cl. a X-a G